

NÚMERO EXTRAORDINARI

Colaborat ab treballs exprofessós per J. Roca y Roça, J. Serra Constanzó (*Jep de Jespus*), Francisco Díaz Plaza, A. Ferrer y Ferrer (*Japel de l'Orga*), Eduart Vidal y Valenciano, Conrat Roure, Joan Oliva Bridgman, Joan Maragall, M. Marinello (*A. Llimoner*), F. Ubach y Vinyeta, R. Coll y Remedios, E. Guanyabens, A. Tornero de Martirena, Ignasi Iglesias, E. Canibell, J. Masó Torrents, Lambert Escaler, Ramon Surinach Baell, Joan Perez y Jorba, Joseph Feliu y Codina, P. Palau de Quijano, Marian Escriu Fortuny (*M. Riusec*), F. Mario, Emili Vilanova, J. Barbany (*Pepet del Carril*), E. Martí Giol, Dolors Riera Batlle, Claudi Planas y Font, J. Martí (*Aguileta*), J. Burgada y Juliá, Anton Gibert (*Antonet del Corral*), Claudi Mas y Jornet, Joaquim Roig, Andreu Brasés, Assumpta de Vallors, Abelardo Coma, Anton Saltiveri, Ramon N. Comas, F. Dalmases Gil, Joaquím Ayné y Rabell, R. Suriñach Senties, V. Serra Boldú, Anton Busquets y Punset, Emili Bendicho, J. Robert P., Joan Farell

en honor de

D. JOSEPH XIMENO PLANAS

REDACTOR-FUNDADOR DE «LO TEATRO REGIONAL»

INJURIAS

Art. 471. Es injuria toda expresión proferida, ó acción ejecutada en deshonra, descrédito ó menosprecio de otra persona (1).

(1) Tratándose de actos profesionales, literarios ó artísticos, la crítica más ó menos acerba de que puedan ser objeto y que se refieran á la pericia ó inteligencia del que los ejecute, no está comprendida en la sanción penal sobre injurias. (Sent. de 27 Diciembre de 1877).

Als nostres amichs

Es nostre deber, en dia tan senyalat com lo d'avuy pera la Redacció de LO TEATRO REGIONAL, remerciar especialment á tots los escriptors que nos han afavorit honrant ab la labor de la seva inteligencia, aquest número extraordinari de nostra popular revista.

També ens plau donar las gracias á la Junta formada al objecte de socorrer á la familia de nostre volgut company de redacció, senyor Ximeno; y á tots quants cooperarán als bons resultats de la representació qu' en honor de nostre apreciat redactor tindrà lloch avuy en lo Teatro Principal, y del qual nos ocuparem ab la deguda deferéncia en lo número vinent.

Doném també las gracias, y molt especialment als nostres numerosos llegidors, al públich en general y á tota la premsa, per lo noble interés qu' en tots ha despertat l' estat de nostre bon amich.

LA REDACCIÓ.

Una observació jurídica

Lo Jurat, es á dir, la justicia popular, entén en una porció de delictes graves, com per exemple: assassinats, homicidis, robos, falsificacions, fabricació de moneda falsa, etc., etc.

En cambi, 'ls delictes contra l' honor están sustrets de la seva competencia, escepció feta de las injurias que s' infereixen á personas constituídas en autoritat, respecte de las quals lo Códich y la Lley d' Enjuiciament admeten proba.

Pero las injurias contra párticulars son de la competencia exclusiva dels Tribunals de Dret, y la proba n' está terminantment excluída.

Aixís, á un home que roba diguéuli — ¡lladre! y 'us podréu veure embolicats en un procés d' injuria. Diguen *estafa* á un home que comet aquest delictes, y 's podrá considerar injuriat y perseguirvos. Fiqueuvos en las indelicadesas, abusos, trapacerías, indignitats de qualsevol d' aqueixos tipos que son vergonya de la societat en que viheu, y podréu ser víctimas de vostre zel purificador. ¡Tan estricta es la definició de l' inju-

ria, segons lo Códich Penal vigent, y tan escasos, per no dir nulos, los medis de defensa que 'ns proporciona!

D' aixó 'n resulta que del rigor excessiu adoptat per amparar contra tot atach injust á las personas dignas y honradas, se 'n aprofitan en moltas ocasions verdaders pillastres, als quals moralment, més qu' un delictes, es una virtut desenmascararlos, entregantlos al ludibri y al despreci dels seus conciutadans. Y no sols una virtut, sino qu' es també una verdadera necessitat social per prevenir á las víctimas de las sevas artimanyas.

Aixó vol dir qu' en tot judici, tant ó més que'l concepte abstracte d' una injuria, deuria apreciarse 'l concepte moral y social de la persona á qui va dirigida. Y aquesta apreciació, millor mil voltas que 'ls Tribunals colegiats, estarian en lo cas de ferla 'ls Tribunals populars, los quals, per viure en contacte directe ab la societat qu' es la única, qu' en últim terme concedeix patents d' houradés y de dignitat, podrian fer plena justicia, convertintse en verdaders Jurats d' honor.

¿Qu' es l' honor mes que l' expressió d' un bon concepte emanat de la conciencia pública?

Si 'l Jurat entengués de las querellas d' injuria á particulars, com entén de las que s' infereixen á funcionarios públichs, aixís com molts d' aquests fan cas omís de las justas censuras que se 'ls dirigeixen, prescindirían ells també d' acudir al terreno relliscós d' una depuració escrupulosa dels seus actes y de la seva fama, que podria serlos funesta, y no presenciariam lo cas trist y deplorable de veure condemnats á las molestias y perjudicis inherents á un llarch desterro á personas dignas y zelosas, culpables sols d' haverse fet eco fidel d' una opinió justa y generalisada en la conciencia pública.

Més clar: la franca sinceritat no seria victima de las habilitats jurídicas.

J. ROCA Y ROCA.

La justicia dels homes

L' amo del mas Blanch ha cobrat cent unhas y tant or fa sed á uns quants malfactors que saltant parets are qu' es nit fosca entran al corral mentre tothom dorm.

Quant forsats un pany entran dins la casa, 'ls dona 'l ¡quí viu! un gall cantador, y al crit estrident despertan 'ls mossos y espahordits fugen aquells lladregots.

L' amo del mas Blanch salta d' alegría contemplant salvat del perill son or, y per festejarho d' un modo solemne

¡fá 'l gall ab arrós!

J. SERRA CONSTANZÓ. (*Jep de Jespus*)

* * *

La sentència firme d' un tribunal (respectable sempre) no alcanza, tota l' exemplaritat deguda davant l' opinió pública, si aquesta creu descobrir en aquella superior decisió un àtom sisquera de la *falibilitat*, trist patrimoni de tot ser humà. Quan aixís aconsegueix, ningú 's desdora estrenyent la mà del sentenciat, ningú li retira la seva amistat; molt al contrari; se'l creu comprés en lo número dels que pateixen persecució per la justícia. Aixís Dànte, aixís Galileo, aixís tants altres.

La demostració actual, feta per tantas persones respectables, deu ser una consoladora expressió pe 'l senyor Ximeno.

F. DÍAZ PLAZA.

Somni

AL BON AMICH J. XIMENO PLANAS

L' altra nit he somniat, amich Ximeno,
unas cosas estranyas.

Somniava qu' eras tú lo nou Mesías
y al poble predicavas
enderrocant los ídols
qué va enlayrar un jorn en sa ignorancia.

Ensenyant la vritat y la justícia,
als vils fuetejavas
que profanant la santetat dels temples,
ab honors y virtuts mercadejavan.

Las glorias d' oripell y usurpats titols,
sotraqejats per ta paraula honrada
en runa y pols tornantse, en terra queyan,
per tornar al no rés de que van naixer.

Y quan de nou la veritat puríssima
á imperar tornava,
escribas y rabins la xusma atían,
cáus en las sevas grapas
y després de tancar en presó inmunda
t' acusan y t' encausan.

En vá lo poble honrat en ta defensa
ayrat volgué aixecarse;
els rabins no escoltáren sa veu justa
y varen condempnarte
á sufrí en una creu mort afrentosa
en cástich á tas *faltas*.

Per donar compliment á la sentència
tot preparat estava.
—Tinch set—vas exclamar—set de justícia.

Y agafant una canya
ab una esponja á dalt perque beguessis,
un sayó 't vá doná fel y vinagre.

Y vareig despertarme quan lo poble,
contra 'l crim rebelantse,
en la creu hont clavat ésser devias
¡hi vá clavá á un mal lladre!

A. FERRER FERRER (*Jepet de l' Orga*).

* * *

—Mare; trucan baix als trulls.

¡Sentiu quin cant més plaçent!

—Quí es?

—Un nen que porta 'ls ulls
tapats ab vena de argent;
y á través del galó brilla
son mirá com viu carbó.

¿Qu' es l' Amor?

—Lluçifer, filla;

Fes la creu; tanca 'l balcó.

EDUART VIDAL VALENCIANO.

Utilitat de la crítica literaria

UNA de las obras més meritorias de la crítica, es el treball d' investigació, á fi de averiguar, sempre que 's presenti 'l menor dupte, ó que l' autor siga poch delicat en els respectes que 's mereix la originalitat literaria, 'ls plagis totals ó parcials de que adoleixin las produccions, objecte de la mateixa crítica.

Aquest treball compleix ab el precepte de doná á cada hù lo que sigui seu y evitar errors á la historia de la literatura, al mateix temps que despulla al plagiari de las agenas galas que 's posava com á propias.

No fá molts anys qu' en las coleccions de trossos selectes, que servian per lectura en las escolas, hi anava estampada la famosa *canço* castellana «Las ruinas de Itálica», y al peu d' ellas deya: «Rioja».

Aquesta composició es prou tota sola per doná envejable fama á un poeta, però no necessitava atribuirse-la, ni se la va atribuir, D. Francisco de Rioja, qui ja tenia ben sentada la reputació en lo cultiu de las lletras, ab las sevas *Silvas*, *Epistolas* y *Obras en prosa*. Més algún *librer*, que eran al comensament del sigle xvii lo que avuy dia son els editors, creuria que la mateixa estima en que Rioja era tingut y la posició social d' aquest bibliotecari y advocat consultor del compte-duch de Olivares, *factotum* de Felip IV, donaria més sortida al llibre ahont anava inclosa la composició, posant á n' aquesta la firma de Rioja, y ab tal fi debía ferho.

Sigui pel motiu explicat ó per algún altre, 'l cas es que han passat dos sigles mantinentse l' equivocació del autor de tan galana poesia.

En l' última meitat del sigle xix, gracias á laudables investigacions, s' ha sapigut d' una manera indubitable, que l' autor de «Las ruinas

de Itálica» era Rodrigo Caro, nom que avuy ve substituïnt al de Rioja en las coleccions selectas publicadas d'algún temps á aquesta part, sota la célebre composició.

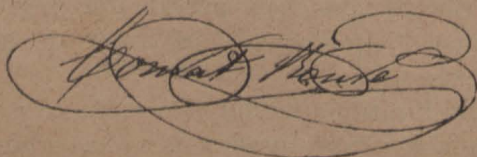
Rodrigo Caro no era per aixó un desconegut, sino que molt al contrari, era sacerdot, anticuari, jurisconsult y literat, autor de las *Antigüedades de Sevilla y De las inscripciones y antigüedades de Utrera*; pero com no tenia la fama de poeta que tenia Rioja, ni ocupava la posició d'aquest, el seu nom no convindria tant al llibrer ó al que, per móvil especulatiu, publicava la coneguda *cansó* que casi bé tots els aficionats á la literatura castellana saben de memoria.

Si algún crítich d'aquella época, al cometre-se l'error l'hagués fet reparar, no per aixó s'hauria menoscabat la ben guanyada opinió del excelent poeta Rioja y s'hauria donat á Caro'l mérit que 's merexia y no haurian passat dugas centurias en una equivocació de molta importancia en l'ordre literari.

De la mateixa manera, si al publicarse, també per un llibrer, una colecció de dotze comedias com originals de Tirso de Molina, de las quals digué aquest que tant sols n'hi pertienxian quatre «y que no sabia per qué habian deixat expóssitas á las altres vuit sos pares tan ilustres», hi hagués hagut un crítich ó altre, que esmenant la poca escrupulositat del coleccionador, nos hagués dit el nom dels *pares ilustres* de las altres vuit, no 'ns trobaríam encara en l'actualitat discutint si aquesta es d'Alarcón y aquella de Lope de Vega.

¡Quantas poesías corren, suposantlas del popular rector de Vallfogona, que de segur qu'ell ni habia pensat may en escriurerlas! Ja creyém, que las atribuidas son las que ménos favor fan á la seva celebritat, pero si tothom ho sapigués ab certesa per la revelació d'algún crítich d'aquells temps, seria més justificada, y literariament major, la fama del autor de *A la soletat y A mas alegrías*.

Com aquestos cassos citats, podriam esposarne bona colla d'altres en corroboració de que un dels serveys més nobles, y'l més útil per l'història de la literatura, es el que té á son càrrech la crítica literaria, de denunciar als que s'atribueixen obras que no son sevas, á fi de retornar á cada autor lo que li pertany y perque l'opinió pública dongui'l castich que 's mereix al usurpador.

Fulleta

A 'N JOSEPH XIMENO PLANAS, AMICH Y COMPANYY

Es cosa molt sabuda y oblidada,
per l'esmentat motiu de ser sabuda,
que més d'una vegada,
'l qu' es diu vensedor va de perduda
y aquell qu' es el vensut va de guanyada.

JOAN OLIVA BRIDGMAN.

Cant de Maig-Cant d'alegria

Cantem l'entrada del temps clar
am clara veu i rialles clares.

Tornem-nos ben cantaires
que ara és el temps—de fer ressonar
alegrament els aires.

Passen nuvols corrent i somrient
regalant aiga i raig de sol lluent
demunt les roses vermelles ja totes badades.
Sobre ls plans reverdits hi corre'l vent
i es mouen els blats verds i les gentades
eridant coses alegres y furioses...
Costes avall degoten les neus fòses.

Sadollem la mirada de verdor
enfonzantla en el tou dels grans herbatjes.
Sadollem les orelles de remor
enamorantles dels bells crits selvatges;
Y sadollem el pit d'aire del cel
per cantar l'alegria de la terra,
tant si n surt un-suau bel
com si n surt un crit de guerra.

Tornem's soldats lluent i ben armats
o tornem-nos querubs d'ales de plata...

Correm alegrament a tots costats,
correm, que'l Maig esclata.

Riem, riem entre les flors i el vent
la emmajada alegria,
plantem arbres de Maig desafortadament
devant la porta d'or de cada aimia.

Prompte ls arbres de Maig s'assecaran...
la llenya sols destorba,
la tirarem al foc de Sant Joan
i saltarem per sobre.

JOAN MARAGALL.

Aquesta nit, en un dels temples que al Art dramàtic te consagrats la capital de Catalunya, tindrà lloch una funció á benefici de la familia d'un escriptor honrat, víctima del seu bon zel en bé del teatro catalá. Aqueix escriptor sigué insultat al descobrir un robo literari, y ab l'indignació propia del que tenint rahó se'l bescanta, respongué al autor anónim dels insults, de lo qual resultá que donantse per aludit l'autor plagiarí (que jurá devant d'un Sant Cristo no ésser l'autor dels insults dirigits al escriptor), li

feu una causa per injuria y calumnia, qu' ha acabat ab uns cinch anys de desterro que sufrirà l' escriptor honrat, en virtut de sentència condemnatoria d' aqueixa Audiencia, confirmada pel Suprém, amén de la venda dels seus pobres mobles, al mitj del carrer, pels dependents de la Justicia.

La cosa, com se veu, no te cap classe d' importancia; es un fet com un altre qualsevol...

Preném exemple.

A. LLIMONER.

Nital

Bellas horas de la nit
de calma y misteri plenas;
dolsa pau, ¡com te 'l enmenas
cel amunt nostre esperit!

Pipellejan las estrellas
á milers per la foscor,
com ilusions en lo cor
mig-fadat de las donzellas;

Y mentres las flors ecsalan
de son fullatge l' aroma,
dintre son lletet de ploma
tendres miradas se xalan.

Entre floridas marjadas
manyaga la font rodola;
sadolla de goig, tremola
de la lluna á las besadas;

Y un rossinyol que s' ho mira
desd' un branquilló ab frisansa,
vol desfogar l' anyoransa
y en lloch de cantar, sospira:

Recull sas queixas lo vent,
afogats en suaus remors,
més perceptibles al cors
que no á la orella 's van fent;

Y en l' aire los ulls se 'n van
volent segui al esperit,
quan alta hora de la nit
alsa el rossinyol lo caut;

Que del cel las tremoladas
llums que s' apagan y encenen,
son sospirs que van y venen
entre ánimas despariadas.

F. UBACH Y VINYETA.

Fortalesa y Temperansa

Qüento

QUE tant pot ésser vritat com no, perque les coses que'ns dihuen de la Xina, que passen entre'ls homes, per ésser propias d'ells, també poden passar entre'ls negres, com en qualsevol recó de l'Europa.

Perque es el cas—diu lo qüento—qu'un dia,

casi á toch d'aüba, un home robust y sá, traspasava els portals d'un poble gran. Caminava portant un farsell al coll, donava la ma á un xiquet, y al darrera seu seguïen una dona vella y un'altra de jove.

La gent se'l mirava ab ulls de compassió, perque es lo que's deya: al bell mitj del mercat trepitjá la quía d'un gos, y ara al home el trehuen perque no hi torni.

—¿Tan grossa era la bestia?

—Es qu'era la bestia del cacich del poble.

—¿Y ahont se'n va ara?

—Sembla que ni ell ho sab.

Donchs, bé; el bon home feya sa via, y camina que caminarás, arrivá á un lloch del camí tancat per tot arreu. Pedregam per la terra, boyras pèl cel, horitzó enfosquit y cansament de cos y de ánima, adeturaren son pas al instant que la dona vella li deya:

—Fill meu; tu no'ns estimas. ¿Per qué'ns portas per camí tan estraviat y perillós y que no s'acaba may? No veus que'l nen ja plora y á na mi me sagnan els peus. ¿Per qué'ns has tret de casa, de la casa dels teus avis, ahont devia clourer mos ulls la ma tendre del teu fill y recullir ma darrera alenada lo bes castíssim de ta estimada esposa?

—Perque'ls homes ho han volgut.

—Donchs, ¿qué has fet tu, perque't maltractint aixís?

—No ho sé pas. Jo no só el sabater de Galílea; jo no he negat á Jesús ni ayga ni hostatje; si acás, si per haver ajudat á treurer els mercaders del Temple se'm fá patir, sia en bonhora. Per vos ho sento, mare; per mon fillet; per tu, companya carinyosa, quin càlzer d'amargura comparteixes ab mi, perque no senti tan agre la forsa de sa fel.

—No't desconsolis. — li diguê la dona jove — que'l nostre cel es el lloch ahont ta planta es posi. Podrá malferirnos l'enveja de nostres enemichs; pero no mimvará may l'amor que tu'ns inspiras, ni'ens mancará l'alé per despreciarla.

En aixó caygueren quatre gotas y'l firmament s'aclarí. Dessota d'un alzinar corren á aixoplugarse, y tant havian caminat y tal cansament portavan, que home y fillet s'adormiren.

Y el pare de la dida, que'ns va explicar aqueix qüento, afegia que'l home somiá: que'n vritat acampava en desert no sabent per ahont sortir-sen, quan (estranyeses dels somiayres) li aparesqué un rossinyol que li parlá aixís:

—«Ramonet, bon Ramonet; per la virtut que Deu m'ha dat, us conjuro á que deixeu aqueix lloch, que si no, us trobareu ab la nit, y á la nit surten llops y serpetes verenosas. Seguiu el caminal que us vé frente, no trenqueu may per

la esquerra, que es camí de perdió. Prenent la dreta fareu dressera, y á la fi, trobareu una cassetta blanca, que hi pasturan bous y vacas y gallinas ab sabatas, y es son amo un bon pastó, y ahont s'hi acullen los benvolguts de la terra, perque allí es l'antecambra de la gloria.

R. COLL Y REMEDIOS.

Cada die

Sobre ls camps cau el sol de ple a ple:
 el cel es tot serè,
 sense un nuvol, sense re.
 Suant, suant,
 el pagès va treballant,
 la parella va llaurant.
 A raig fet va la suor
 desde l cap del llaurador.
 I la terra les gotes engoleix
 i al home beneeix.
 Bé prou que s'ho mereix:
 suant, suant,
 la terra va llaurant.
 El verd dels camps i el blau del cel es besen,
 es fan un llarg petó
 que dura tant com la claró.
 Els grills no sé què resen.
 S'avança la foscó.
 El llaurador se n va:
 Terres, d'aquí a demà!

E. GUANYABENS.

Un somni...

AL arribar á casa una de las últimas nits del passat hivern, portaba ab mi un humor de mil diables. Sortia del teatro Romea, ahont s'hi representá una comedia en tres actes plena de tonterias y disbarats, y que, segons resaba el cartell, habia tingut la nit del estreno un *éxit espontani y grandios*. Durant la representació dels tres actes no vaig trobar motiu pera riurer (y aixó que, segons deyan, era de las obras que fan pesigollas).

Las xavacaneries se succehian sens interrupció, y de tant en quant un *xiste* d'aquells bruts, pero sens ingeni, que fan olor y no d'ambar, com diu aquell, produhia alguna escandalosa rialla á la massa del públich, que á copia de menjars groixuts s'ha quedat sens paladar.

Alguns, molt poch, feyan gestos d'estranyesa y ganyotas de disgust.

Jo, mentres tant, me feya un embolich de primera. El pensament de l'obra revelaba ingeni; pero se pareixia, com una gota á un'altra gota, al d'una obra francesa que habia fet mas deli-

cias. No podia compendre que portés un traje tan brut y mal tallat, y pensant en tot aixó, sortí del teatro taral-lejant lo que deya un amic meu parlant de la cabellera d'una actriu:

Bonica cabellera
 si acás fos seva,
 y tingués el cuidado
 de durla neta.

Al arribar á casa vaig sentarme en un silló, y ans d'acabar de cargolar un cigarro, vaig adormirme. Ni aixís vaig poguer descansar. Assistia el meu esperit abatut á una esposició d'obras teatrals en un camp molt espayós anomenat *Camp del Art*. Entre la multitut d'obras, algunas d'ellas hermosíssimas y altrás plenas de coloraynas, s'hi destacaba un arbre molt alt que casi tocaba al cel. De las branca penjaban las mellors produccions del teatro catalá, y en la copa del arbre s'hi alsaba la figura del inolvidable *Pitarra*. Ab una de sas mans tocaba la gloria y ab l'altra má senyalaba á la *Critica* que ataconés de debó á uns quants pastitxos que volian trepar pel tronch. La *Critica* amenassá ab el látigo, y en aquell instant una figura negra, que no vaig poguer conceixer, li trencá el látigo y li posá una mordassa. Al veure aixó, *Pitarra* se tapá los ulls ab las mans, y la *Critica* se quedá tota estranyada. Los *pastitxos* saltaren de goig; pero com no tenian cap ni peus, caygueren de nou á terra.

De sopte desaparegué tot. Vaig despertar-me sobressaltat, y sentint fret en el cos y en l'ánima, me vaig despullar depressa... y bona nit.

A. TORNERO DE MARTIRENA.

La calma de la nit

Els raigs espurnejants del sol ardent
 s'escursen i concentren lentament
 formant un nus de foc,
 un nus que poc a poc
 es va desfent.

La terra va prenent colors grisencs,
 am matisos de boira moradencs;
 El món es va entelant;
 la fosca va avançant
 am tons negrencs.

Ja l sol al llit de llums ha devallat;
 La nit omple l'espai d'obscuritat...
 No temis, mon amor;
 no tinguis cap temor
 al meu costat.

Mirem-nos sense por, de fit a fit,
 emboirats i confosos per la nit,

ben lluny del baf del món,
 ben lluny del seu afront...
 tot esperit!—

La lluna per darrera dels serrats
 s'aixeca a contemplà als enamorats,
 Vol ella, am noble zel,
 ser sa lluna de mel,
 per sempre més veient-los cor-lligats.

IGNASI IGLESIAS.

Qui te la consciència d'haver obrat rectament,
 y no per miras rastreras, ¿qué li fa el trovarse
 en contra seu la lley escrita, l'ésser comdemp-
 nat y sufrir el desterro?

La veritat es que'n Ximeno se'n anirà á cum-
 plir ab la lley, acompanyat de tals simpatias
 que son poch els que poden gaudirsen, y podrá
 portar el cap dret y el cor net.

E. CANIBELL.

El Xaragall

Tot joganer per la pendent
 sa cabellera blau i argent
 va abandonant el xaragall
 avall, avall i sempre avall.
 Va serpejant damunt la prada
 atapaida, matisada;
 inconscient per l'herba tendra
 mil regalims es deixa pendre,
 i corre, corre com el vent
 o bé s'escola mansament
 emmirallant totes les flòs,
 que li reblinquen el llur cos.
 Mentre va fent la seva via
 a cada punt nous fils destria,
 cordes d'un harpa gran i dolça
 que algú ignorat tothora polça
 per fer sentir de die i nit
 un cant més nou com més sentit.

Si els ulls hi fixo enamorat
 quan tot just l'alba ha despuntat,
 ell també m clava la mirada
 i, com mostrand-me la rosada
 que ha omplert l'herbam de perles fines,
 fuig am rialletes infantines
 que s van perdent un poc més lluny
 entre les prades on s'esmuny.
 Si me l contemplo captivat
 quan ja l gran astre ha tramontat,
 mentres ell fuig deixant la prada
 fosca, molçada i amarada
 de la tristor que s porta l'hora,
 el xaragall no riu que plora,
 un plor tant trist i tant punyent
 que m'aclapara l pensament

i em dóna un cert anyorament
 de cosa mai aconseguída,
 i l'impressió d'acabament
 d'una frescal i forta vida
 d'adolescent.

J. MASSÓ TORRENTS.

¡Adéu!

Atmetéu amich Ximeno
 quan al desterro marxéu
 la encaixada lleal y franca
 de qui encare no us coneix.

Vos á mí, potsé una mica,
 y encare de nom no més,
 y ab tot y aixó no 'm cap dupte
 que us será grat mon adéu.

Es l' adéu que 'l meu cor guarda
 pels amichs qu' estimo més,
 y pels sers que pels seus actes
 son uns mártirs als ulls meus.

Sentiment que 'l pit m' omplena
 compadint als nobles grechs
 que per deslliurar á Creta
 van morint sota una creu.

Sentiment que 'l cor m' anega
 de glopades d' amarch fel
 al pensá ab las pobres víctimas
 per qui dol París vesteix.

Simpatía que m' inspiran
 los periodistes sancers
 que perque tan clá parlaren
 se 'ls encausa y persegueix.

¿Qué hi faréu?... ¡Secrets de l' ánima!
 No conech ni á vos ni á 'n ells
 y per tots sento ab frisansa
 un carinyo verdader.

Qu' atmetéu donchs vos, desd 'are
 lo tractat d' amich, vos prech,
 y que l' adéu qu' are us dono
 se torni un abrás després.

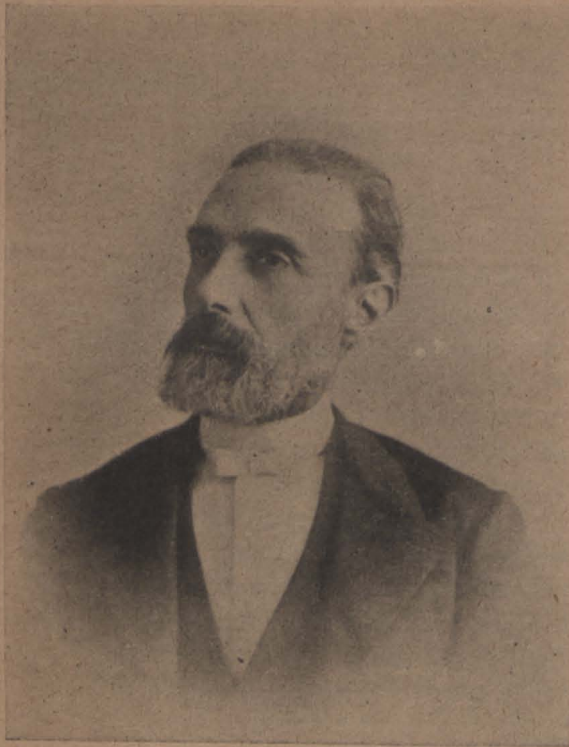
RAMÓN SURIÑACH BAELL.

Lo tamboret dels acusats, ben poch serveix
 com á tal: hi ha qui lo mateix pes de la culpa la
 aixafa tant y tant que, més que d' assiento li fá
 de teulada, y algun altre cop, ha fet d' escam-
 bell pera l' acusat, posantlo més alt de lo qu'era
 avans.

Y, hasta succeheix qu' á vegadas, hi fá 'l pa-
 per del tamboret qu' enlaira, qui menos s' ho
 pensa, y, fentho ab tal justesa que, á un, hasta
 li sembla véurehi las quatre potas y tot.

LAMBERT ESCALER.

ELS DEFENSORS

CONRAT ROURE

JOSEPH FELIU Y CODINA †

Realitat

FA vintiset mesos que densa nuvolada de grisats tons comensá á enfosquir el abans blau horitzó del pur celatje, sota el qual, ab la confiança propia del qui compleix ab sos debers professionals, tranquil vivias en ta ciutat aymada.

Centenars de voltas la ploma teva havia deixat sobre 'l paper ta opinió sincera respecte á obras teatrals representadas, y ab justas y benivolentes apreciacions contribuïres á fer respectable lo nom de LO TEATRO REGIONAL, que he dirigit jo durant sis anys, essent sempre lo meu amic de confiança y lo meu company més adicte en los treballs de redacció.

Campeons un y altre de l' originalitat artística, enamorats del esplendor de nostra literatura catalana, res té d' estrany que tractessim d' evidenciar en totas ocasions lo mal gust en las obras teatrals per allunyarlas de la nostra escena, y que tinguessim aversió als plagis.

Va venir un dia, donchs, qu' en compliment y aplicació de las nostras teorías respecte á bon gust y originalitat en los autors dramátichs, vaig jo fer la crítica d' una obra teatral, que després tu demostrares ab datos evidents qu' era ella en sa estructura, argument y fondo, plagiada

d' un conegut escriptor d' altrás terras, y tant la premsa nostra com la forastera remerciá ton treball de crítica analítica, ab tals frases, que ellas forman un hermós diploma de ta carrera periodística.

Bé massa sabem lo que després ha passat. Lo cel gris, en lo qual tenian ficsa sa mirada los numerosos amichs teus y del teatro nostre, aquell cel gris que mirabam esblavisar allá en últim terme, esfonsantse en flonjas nuvoladas blancas pera lluhir en ample espay lo sol serè, la freda realitat l' ha tornat negra, condensant *nimbus* prenyats de tempestat. ¡Realitat tant poch consoladora com inesperada!...

Mes, no desmayes, amic. Tots admirém la serenitat teva y sentim ab dolor ton forsat desferro.

Sens judicar ni esmentar en res lo text del fallo del Tribunal Suprém, continuém creyent tots en la veritat del teu demostrament de *plagi*, objecte capital del teu escrit de crítica; y pera nosaltres en res afecta á la teva dignitat d' escriptor lo dur terme qu' estás atravessant.

Tant es aixís, que la mostra de pública admiració qu' avuy rebs, á ben pochs se tributa.

Aquest fet, que formarà época en ta vida y que quedarà senyalat en los anys de nostra historia literaria, si bé de moment perjudica los

teus interessos materials, obligante á cambiar de método de vida y estar allunyat de ta ciutat natal, es font de la teva reputació literaria.

Sia allá hon vulga que fixis ta nova residència, prop ó lluny, sempre tindrás en mí un amich de cor que guardarà fidel en sa memoria los moments de goig y las horas de pena que als dos ha donat l' exercici de la noble professió periodística.

J. BRÚ.

Al fer-se fosc

S'allunya poc a poc la tarda asserenada...
Darrera dels serrats es va aclucant el Sol:
monotona tristor emboira l'encontrada,
i es va cobrint el cel d'un resplendor de dol.

La llum se va apagant: ja sembla esmortuida
per la fredor del vespre que va estenent son vel.
S'ha fos la llum—s'ha fos!—del món ja s'ha esvaïda
i ha mort tot esblaimant-se per la negror del cel.

Goiteu el llogaret dormint a ran de terra:
a sobre hi va caient paorosa soletat.
Els bous van rumiant per vora de la serra
i tornen cap al poble molts homes que han plegat.

Arrupits els aucells a dintre l bosc s'amaguen;
per la horrible foscó la plana se consum,
i ensems que al lluny els sords bramuls del vent s'apa-
baixen remors somorts portant olors de fum. [guen

I tot es va adormint: també la trista ullada
que llencen els llumets pels finestrals se pon,
i mentres fuig del die la darrera halenada
la nit entona l'himne que ns canta la non-non.
JOAN PEREZ I JORBA.

La crítica te sos furs y sos drets; y jo, lo mateix que tots los demás autors dramátichs, debém respectarla, y acatar sos fallos.

L' acte de perseguir criminalment l' autor al crítich, no significa més que la rebeldía del primer á n' els judicis del segon.

Del «Reliquari»

Cantant de nit y dia,
sempre cantant
de tristors y alegría
n' he fet un caut.
Entre plors y riallas
he confegit

el meu cant de batallas
de l' esperit.
Un imán en la terra,
y un altre al cel...
¡Quin lluytá' y quina guerra
constant, crudel!
Cadenat com els homes
per cos de fanch,
y dels ángels ab plomas
del color blanch.
Quan sas alas batega
per volá' sol,
el grilló qu' arrossega
li atura 'l vol.
Si somía ab las glorias
del infinit,
se desperta entre escorias
d' un mon petit.
Mes també, quan debadas
d' anèmia 's mor',
el reviu en besadas
de Fé y Amor.
Si la terra 's contempla
y átom se creu,
tanca 'ls ulls, y 's veu temple
qu' oficia Deu.

.....
.....
¡Ay! cantant á tothora,
de dia y nit,
are riu y are plora
lo meu esprit.
El de plors y riallas
ningú 'l sab, no;
el seu cant de batallas
es: la Oració.

P. PALAU G. DE QUIJANO.

Un punt de vista

RESPECTANT molt y molt 'ls fallos dels tribunals espanyols y creyent com article de fé que la sentència recaiguda contra l' amich Ximeno en lo ruidós procés de *La Suripanta*, ha sigut inspirada en los principis de la més estricta justicia, sigam al menys lícit suposar, per lo molt qu' he sentit dir sobre aquest assumpto, que portada la mateixa causa devant del tribunal de l' opinió pública, lo fallo hauría sigut radicalment contrari al actual, que sumeix á un benemérit escriptor y á un honrat pare de familia en situació altament aflictiva.

Aném, donchs, á depurar l' essencia de la cosa: En Ximeno, representant de l' opinió pú-

blica (puig lo favor del públich li ha donat alé y la premsa de tots colors li ha fet rotllo), sosté que un autor, no es autor ni cosa que s' ho valga..., y ho demostra. Los tribunals de justicia, en cambi, ab una competencia que 'm guardaré bé de discutir, pero que posats á ignorar en qüestions literarias catalanas, comensan per desconèixer la llengua ab que l' obra ha sigut escrita, declaran que l' autor es autor, condemnant á una pena rigurosíssima (dada la índole del delict) al osat que s' ha atrevit á posarho en tela de judici.

Tenim, donchs, que á jutjar per lo fallo recaygut, s' estén (encare que indirectament), l' *exequatur* d' autor á un *fulano*. En cambi la opinió pública, posantse al costat de 'n Ximeno y ab lo diccionari á la má, li nega al mateix *fulano* beligerancia literaria, y en lloch de la paraula autor, lo designa ab un' altra més propia, si no tant honrosa...

¿Cóm se resól aquest divorci entre l' opinió pública y 'ls tribunals de justicia?... ¿Cóm deuen procedir en bona llógica una y altres?...

Molt sencillament. Sempre que 'l nom del *fulano* adorni (?) 'ls cartells, que vagin á omplirli 'l teatro magistrats, fiscals, relators y demés engranatjes de la administració de justicia. En quant al públich, será conseqüent si 's queda á caseta y apela á un retrahiment, que desde la mort del pobre Pitarra no devía haber abandonat, en vista de la desdixada gestió dels assessins de l' escena catalana, tan gloriosa un temps.

Aquesta es la meva opinió.

MARIAN ESCRIU FORTUNY.

*
* *

Tots els homes que som bons,
els de conciencia honrada,
hem de lluytar y patir
per fer torná bons als altres.
Ja sé que aixó costa molt,
que la feyna es molt pesada,
que molts en lloch d' ajudar'ns,
ens escupen y maltractan.
Ja sé que 'ls indiferents
els nostres esforços matan
desohint la nostra veu
y dihent que es en debades
lo que fem pel be de tots,
sacrificantnos nosaltres.

No 'ls creguem á aquest senyors
que de tal modo s' expressan;
que aixó no es pas veritat

ni ho pot ser de cap manera.

¡Qué trist fora treballar
sense obtenir recompensa,
qué trist lluytar y patir
sempre en pró de la honradesa,
anant contra 'ls insolents
que tot lo bo y sant malmeten,
si al fi no 's pogués lograr
fé á la humanitat perfecta!

F. MARIO.

Avesar la maynada á parlar en familia lo castellá sustituhintlo á nostra llengua, es una extravagancia que repugna tant á la naturalesa com á la dignitat catalana. En lloch d' educar fills honestament, me sembla que desllorigan bordets per ferne exir pallassos ridicols per divertir á tothom.

EMILI VILANOVA.

¡Ostracisme!

Els grechs donaban eix nom
á tot desterro polítich,
que 'l feyan durar déu anys:
l' usaban, d' un modo... típich,
ab tots els homes de pró
que per lo séu poder cívich,
carácter independent,
influxo y crédito verídich
eran un perill constant
per lo feudalisme empírich;
ó ab tots quins era precis
que no se 'ls veyés lo *fisich*
per desvaneixer tant sols
la gelosia dels cínichs
ó la enveja d' altres sérs
inferiors, en un cas crítich.

No som en temps d' aquells grechs;
més, sí en temps molt més *polítich*...

Del ostracisme se 'n fá
avuy un ús també... típich
ab els literats d' esprit
que ab criteri clá y verídich
intentan enderroc
pe 'l sistema periodístich
l' absolut poder feudal
en nostre Teatro raquitich,
d' ensá que hi regna allí dins
aqueix *plagiarisme* empírich.

Avuy l' ostracisme te
un empleo més fatídich:
serveix pera castigar
la temeritat del crítich
que s' atreveix á dir alt

termes, y el dia s'anava obrint ample y serè en mig d'un silenci qu'interrumpia solsament el cant de las cigalas y la cansó perduda d'un pastor llunyà... De sopte:

—¡Ah! però jo de tu... lo qu'és el Jaumet no me la duria pas al molí... ¡com hi hà Deu que no me la duria al molí!...

—¡Llamp de llamp, de llamp!... És a dir que... —anava a dir: que li haig de pegar; però no va arribar a dirho, no més ho va pensar.

Y després, quan se va desempellegar d'aquella ronsaguera, tot sol s'anava dihent:—¡Oh, si! li haig de cascar un fart de llenya allà hon el trobi... ja ho vull fer, ja; però de més a més tinch de ferho... ¡si tot el poble en va plè!... si fins las mossas se'n deuen riure!...—Y de sopte sent que de dalt d'un marge li deyan:

—No ets home, si no li cascas un fart de llenya que'l dobleguis al Jaumet!...

Y aquesta vegada ja ho va dir:—És a dir, que tu estàs que li haig de pegar!...

—Y donchs, home!...

—Donchs, *alanta*, qu'allà hon el trobi...

Y tot caminant, de baix en baix:—¡Y és clar que sí!... com que tot el poble en va plè!... y fins las noyas se'n riuhen!... ¡llamp de llamp, de llamp!... de bò de bò que se'n deuen riure!... ¡Oh! és que si jo n'atrapés una que se'n rigués... potser... potser l'inflaria las galdas... potser...

Un altre que va trobar, també lo mateix:—Li has de pegar Pere al Jaumet; tot el poble en va plè; d'allò de l'era y las mossas se'n riuhen, sents?... las mossas se'n riuhen...

¡Que tant riure!...—anava dihent, ja més cremat d'aquell riure que no pas del Jaumet—malitsiga el poble y las llenguas... y

—Clach! clach! clach!... ¡quina cara que feyas quan la Pepeta te va plantar pel Jaumet!... clach! clach! clach!...

Era la Maria Antonia, qu'aclofada al rech, arremengada de brassos y las mans xipollejant per l'aygua per a cullir cuscunias, se'l mirava de plè a plè, rihent com una beneyta.

—¿De què rius, tu?... (clach! clach! clach!) oh, és que mira que no riguis... (clach! clach! clach!) és que potser ab aquests cinch dits... (clach! clach! clach!) boja més que boja—un'altra cosa va dir—més valdria que... (clach! clach! clach!).

Y mentres ell s'allunyava tot dihent els salms al revés, aquell clach, clach, clach ressonava en tot l'entorn fresch y clar, mig confós ab el burbulleig de l'aygua...

Y heus'aquí com en Pere, al arribar a la pessa, s'hauria barallat ab tot el poble... ab tothom, menos ab el Jaumet... Ja ni se'n recordava... ¡coy de riallas!... y coy de xafarderas! y llamp de xafarders!... Y com per esbravarse, pegà colp

de magalla, va rompre el rech, y l'aygua encaixonada, respirant al sentirse lliure, s'esbandí burbullejant per la pessa, en un adeu de frescor.

CLAUDI PLANAS Y FONT.

Un consol

AL RESPECTABLE AMICH J. XIMENO PLANAS.

En aquest trist mon de monas,
 senyor Ximeno,
 qui sab més sempre la pega
 al qui sab menos;
 y si es cert que havém mil voltas
 vist ú observat
 que s' enfonsa al home incolume
 digne y honrat...
 hi ha un proverbi, en cambi, que
 diu y assegura
 que la vritat may s' enfonsa
 ¡may!... ¡sempre sura!

J. MARTÍ (*Aguileta*).

*
 * *

No 's pot donar síntoma més inductable de la decadencia d' una literatura, que 'l qu' un litigi literari siga somés al fallo dels tribunals de Justicia. Encar que sols comptessim ab aquest dato, ne tindriam prou pera plorar sobre las ruinas de nostre teatro regional.

J. BURGADA Y JULIÁ.

La llibertat

(QUENTO)

Un dia van agafarla,
 ab cordas la van lligar,
 boca y ulls varen tapparli,
 ¡y ella per res nò 's queixá!
 Vejentla ¡es clá! tan sumissa
 la varen garrotejar...
 D' allavors ensá que plora,
 plora... y presa encare está.
 Qui ho enten qui no ho enten,
 ¡vet' aquí 'l quiento acabat!

ANTON GIBERT (*Antonet del Corral*).

A mon distingit amich

En J. Ximeno Planas

Després de la honrosa campanya qu' heu sós-tingut y de la victoria moral qu' heu alcançat, ¡mirèu qu' hauria sigut molta sort per vos el ser el primer redemptor lliure de *crucifixió!*...

CLAUDI MAS I JORNET.

Al teu contrari

Ab gran rencor t' ha perseguit
y alguns diuen qu' ha triunfat,
no ho sé, pero 'l resultat
molt desigual li ha sortit.
Ell te volia aburrit,
y ha fet més brillant ta historia.
Fins t' ha coronat de gloria
quan son gust era ensorrarte.
¡Digas que vinga á esplicarte
de qui ha sigut la victoria!

JOAQUIM ROIG.

Tot son notas desagradables ¡amich Ximeno!
La mort de nostre bon amich en Feliu y Codina,
lo fallo advers recaigut contra vosté, tot m' acre-
dita més y més que aquest mon es una vall de
llágrimas.

ANDREU BRASÉS.

* * *

AL CRÍTICH TEATRAL D. J. XIMENO PLANAS

De justicia aquí á la terra
may n' hi trobarán los homes;
dalt del cel hi floreix sempre
com flor d' encisant corola.

Al estimbarse la penya
lo formigó esclafat resta;
qui més or porta dessobre
l' aram petja sens consciencia.

Coratje, amich; prou qu' ho ha vist el poble
que la rahó lluheix en vostra ploma.

ASSUMPTA DE VALLORS.

Pensaments

Lo pacient que te 'l cor malalt per abusar de
la veritat, no necessita pagar *ajudas* pera ferlo
anar ab lo cap dret.

* * *

Al últim l' embustero, fins arriba á cáurer del
concepte dels que l' han ajudat á mentir cele-
brant sas trapissonderias.

* * *

Lo tenir la consciencia neta y tranquila, es dis-
frutar d' un tresor invaluable.

* * *

La justicia del Senyor no necessita empenyos.

* * *

Hi ha homes que 's moren de vergonya al
veurer que n' hi ha tants que ni la coneixen.

* * *

L' afinador de las balansas de la justicia está
de dol.

ABELARDO COMA.

Óptica convencional

A MON AMICH J. XIMENO PLANAS

Estich cert que no delira
qui diu, que 'n aquest mon traidor
tot es segons 'l color
de lo cristall ab que 's mira.
Jo avans no ho volia creure,
pro un amich dels apreciables
m' ha donat probas palpables
y ha acabat per ferm'ho veure.
Segons per qui serveix molt.
Es una capsa que á dins
hi ha molts de vidrès distints
per veureu tot com un vol.
¿Eh quina influencia? ¡Y tal!
Aixís que vaig observar'ho
tot seguit vaig titular'ho
«Óptica Convencional».
Per exemple: un plagiari
que hagi plagiat á desdí,
donchs tu no li podrás dí
ni estampat en un diari.
Perque un vidre de color
ell te posará á la VISTA,
que 'l transforma en un artista,
en un *geni*, ó un *fundador*.
¿Eh quins cambis tan estranys?
¡N' hi ha per quedar parat!
¡M' l' *óptica* s' ha adelantat
Moltíssim ab uns quants anys!
Y en cambi si á ell no li xoca
lo que has dit, diu que 'l ressents,
pren un vidre dels dolents
y tot seguit te 'l coloca.
Tant si 't plau com si no 't plau
si 'l vidre es *blau* no hi ha més,
tothom dirá que al través
del vidre t' has quedat blau.
Pro 'ls que ab vista natural
ho mirém tot tal com es,
no volém usar per res
l' *óptica* convencional.
Perque acostumarse á vicís
dolents, per los mals t' incita,
é infelís qui necessita
valerse dels artificis.
Qui ho fá son bon nom desgarrá,
y ab dos distintius s' enclou,
ó indica que no hi veu prou,
ó be que te moltá barra.

ANTON SALTIVERI.

Lo teatre ó be es escola de bones costums ó be
estimul de malas inclinacions.

A un trágich grec lo públich li demanava un
dia que 'n esborrás unes paraules que 'n havia

posades en una de ses obres. y respongué: «He vingut á ensenyarvos, no á que m' ensenyau.» Esser mestre del públich no pera desmoralisar-lo, sino pera millorar-lo moralment, deu proposars l' autor dramátich.

Afalagar les males passions, directa ó indirectament, es esser perjudicial á la societat.

RAMON N. COMAS.

La mort de la Rahó

La *Rahó* digué á la *Culpa*:

—Res temo si t' he enutjat.
que ab enutj y tot ets débil
y contra mí res podrás.

Si las veritats t' espantan
y no 't deixan sossegar
y t' aixecan las mentidas,
aixecat ferma, ¡aixó ray!
peró de quan més alt pujes
de més alt per fi caurás.

¡La *Culpa* s' estarrufava,
y la *Rahó* va callar!

La *Culpa*, de cop s' aixeca,
mana á dos sayons entrar:

—¡Vergassejeu á eixa tonta
que m' escarneix y m' abat!
—Ne demano peritatge,
crida la *Rahó*.

—N' hi haurá!...

feu qu' entri la *Lley* y jutji!

Al poch temps la *Lley* va entrar.

—¡Senyora, la *Rahó* crida,
demano imparcialitat!

La *Lley* á la *Culpa* mira,
aquesta l' ullet li fa,

La *Lley* dantse per entesa,
fulleja al punt un llibrás

y llegeix... y diu al últim
á la *Rahó*:—De tos planys
no n' eixirás victoriosa!

—¿Y aixó?

—Llegeix y ho sabrás;

la *Lley* no fuig may del Códich,

Tú á la *Culpa* has insultat,
y l' insult, sia com sia,

es sempre insult, per lo tant
¡sayons! crida, 'l fuet enlayre
y contra ella sens pietat!...

¡Que 'm demani peritatge
ab lo Códich á la ma!

La *Culpa*... ¡quina rialla!

la *Rahó*... ¡quin desengany!

J. AYNÉ RABELL.

Al meu amich y estimat company

J. Ximeno

Rebi lo meu cordial saludo.

Hi han *derrotas* que son victorias gloriosas.

F. DALMASES GIL.

Al benvolgut amich y company de Redacció

En Joseph Ximeno Planas

Vostre pit, noble Ximeno
pot estar ben satisfet,
puig heu descubert al home
que ab galas d' altre 's vesteix.

La justicia de la terra
vostre honrés fi no ha comprés
y fentvos deixá á la mare,
á la esposa y al fillet,
vos envía al crú desterro...

Més nosaltres, los que ab fé
prenem per mare á la patria,
vostre sufrir calmarém,
puig no es just que un germá nostre
que á la mare ha fet tal bé
se 'l deixi que trist sofreixi
una pena tan crudel.

Ab aixó, aneu al desterro,
pero aneuhí ben contén;
y penseu que á Catalunya
hi han catalans verdaders
que á vostra honrada familia
ayman com á vos mateix.

R. SURIÑACH SENTIES.

Violeta

Avuy que tan bons jardiniers li ofereixen flors,
poch será la humil violeta que del meu hortet li envio.

Mes, com ningú ha despreciat may son olor,
pot ser per lo sencilla, m' atreveixo á presentarli
la violeta de ma voluntat, qu' está plena d' es-
sencia del desitj de poguer escampar la bona
obra de LO TEATRO REGIONAL.

Aixís donchs, amich Ximeno, ab aquestas rat-
llas hi va repetit lo que altrás vegadas li he dit.
En LO TEATRO REGIONAL s' el anyorarà com
s' anyora á un ver amich, pro pot confiar que
més tart, quan torni, ha de trobar que no sols
hem fet la nostra feina, sino la seva. ¡Vull dir
que ara més que may! Deu me dongui las
forsas que li demano y fassi qu' en pugui
treurer l' honra que vosté n' ha tret; donchs
que li juro que per la méva part, la cosa mar-
xará com una seda.

VALERI SERRA BOLDÚ.

* * *

Contra la falsa lley qu' alguns ne volen
 hi va del home honrat lo *tol-le, tol-le*.

ANTON BUSQUETS PUNSET.

A mon amic y company de Redacció Joseph Ximeno Planas

PENSAMENT

May diguis la veritat que retreguin las sevas
 faltas á personas que siguin menos que tú.

La censura de una obra ab respecte á l' obra
 de *un autor pobre d' esperit* se converteix fàcil-
 ment en... *penitencia* pera lo crítich.

EMILI BENDICHO.

Al amic J. Ximeno Planas

El perdre ningú l' hi agrada,
 aixó nó es pot pas negá,
 pero per s' anomenada
 ni haurian, que tal vegada,
 may no voldrian guanyá.

J. ROBERT P.

A mon amic Ximeno

VERS COMPARANT

En un cert ajuntament
 y sent dia de sessió,
 's mogué tal incident,
 que degenerá al moment
 en terrible confusió.
 tot alló tingué camí
 que tothom creu ben fundat,
 y es que un concejal va dir
 si un altre, ab molt mal fi
 molts diners havia robat.
 Resulta d' aquell sarau,
 que un senyó 's va creure ofés
 tocantli lo del cacau,
 y creyent á l' altre un Pau,
 un procés li porta estés.
 Arriba al fi la cuestió
 y 'l bon jan es condemnat
 pe 'l sol fet de delator.
 Está vist, que 'l redemptor,
 ha de ser crucificat.

JOAN FARELL.

Notas

Els originals de las composicions que honran
 aquest número, aixis com los de 62 escriptors
 més que no ha sigut possible donarhi cabuda, la
 Comissió Organitzadora del mateix, ha disposat
 sian entregats á D. Joseph Ximeno Planas.

Lo llorejat poeta catalá en Ramón Suriñach
 Baell, cedeix los drets de representació de sa
 xistosa y original comedia en un acte, *Tutti con-*
tenti á favor de la familia del Redactor de LO
 TEATRO REGIONAL en Joseph Ximeno Planas, du-
 rant lo temps de son desterro, sempre que la
 funció de qual programa formi part, sigui en ho-
 nor de dit escriptor ó á benefici dels seus.

Lo celebrat autor y actor D. Conrat Colomer
 s' adhereix á la manifestació de simpatia á favor
 de don Joseph Ximeno Planas, cedint durant
 aquest istiu, franch lo dret de las obras que sian
 de la seva propietat, aixis com també ofereix
 la franca cooperació artística del seu treball per-
 sonal, á tots los teatros y societats que celebrin
 funcions á benefici de la familia del celebrat cri-
 tich.

Altre de las proposicions presentadas á la Co-
 missió del Acte d' adhesió y simpatia, es la de
 organitzar cada aniversari durant lo desterro del
 Sr. Ximeno, una excursió á vint y cinch quiló-
 metros de Barcelona, y en la població que 's de-
 signaria oportunament, á fi de saludarlo y passar
 lo dia en la seva companyia tots quants vol-
 guessin adherirse al acte

Aquesta idea ha sigut molt ben acullida.

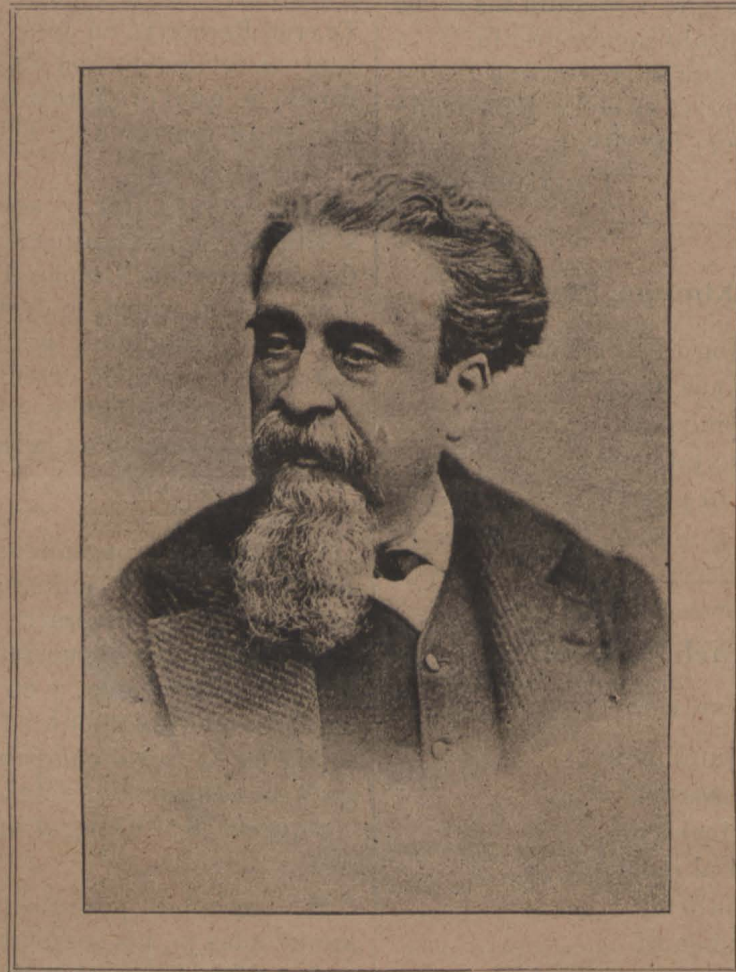
S' han rebut posteriorment á las adhesions
 anunciadas ja, las següents:

Diario de Sabadell. — Joseph Falp y Plana. —
 Pere Palau González de Quijano. — Teodoro Baró.
 — Anton Busquets y Punset. — F. B. S. — Salvadó
 Dotres. — J. Llopart Muné. — Manel Rocamora. —
 Joaquim Barbeta. — Joseph Blanch. — S. Borrut y
 Solé. — J. Gallemí. — Antoni Arús. — Lluís Ciura-
 na. — Francisco Puigpiqué. — Ramon de Pomar.
 — Joan Badosa.

Destinantse los beneficis d' aquest número á
 favor de la familia de D. Joseph Ximeno Planas,
 la Comissió agrahirá de cor á tots quants sus-
 criptors tinguen á be enviar l' import del ma-
 teix.

LA COMISSIÓ ORGANISADORA.

AL FUNDADOR DEL TEATRO CATALÁ

1839 * 1895

